

Σύγχρονη η... αρχαία ελληνική φιλοσοφία!

Του ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΒΙΑΚΗ

“Η αρχαία ελληνική φιλοσοφία έχει σχέση με τα προβλήματα του σύγχρονου κόσμου. Η πιο σημαντική, ίσως, ερώτησή της είναι το πώς πρέπει να ζει κανείς. Και αν θέλει κανείς να σκέφτεται καλύτερα πρέπει να σταθεί στην αρχή της φιλοσοφίας”.

Τα παραπάνω μας λέει ο καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας στο πανεπιστήμιο Μονκτον του Καναδά, Φρανσουά Ρενό, ο οποίος από τον περασμένο Σεπτέμβριο βρίσκεται στην Κρήτη. Ο κ. Ρενό παρακολουθεί σεμινάρια για την αρχαία ελληνική φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο Κρήτης στο Ρέθυμνο, αλλά κατοικεί στα Χανιά.

Στον Καναδά, θα επιστρέψει τον ερχόμενο Ιούλιο. Έως τότε εκτιμά ότι θα έχει ολοκληρώσει μία εργασία του για τον σύγχρονο Γερμανό φιλόσοφο Hans - Georg Gadamer (1900 - 2002) καθώς και για αρχαίους Έλληνες φιλόσοφους.

“Ανάμεσα στον Gadamer και σε Έλληνες φιλοσόφους όπως τον Πλάτωνα, υπάρχει μία διαλεκτική σχέση. Ο Gadamer, ως ερευνητής, είχε μελετήσει τους διαλόγους του Πλάτωνα”, εξηγεί. Αλλωστε, ο ίδιος παρακολουθεί στο Ρέθυμνο και σεμινάριο για τον Πλάτωνα.

Μας λέει ακόμη ότι μελετά την αρχαία ελληνική φιλοσοφία εδώ και είκοσι χρόνια. Τα πρώτα του βιβλία τα διάβασε σε γαλλική μετάφραση, αφού ο ίδιος κατάγεται από το Γαλλόφωνο τμήμα του Καναδά. Στη συνέχεια, σπούδασε αρχαία ελληνικά και λατινικά.

“Η Απολογία του Σωκράτη και η “Πολιτεία” του Πλάτωνα είναι για μέ-

Ο καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Μονκτον του Καναδά, Φρανσουά Ρενό, στο παλιό λιμάνι των Χανίων.

να τα πιο σημαντικά έργα. Στην “Πολιτεία” συνυπάρχει η πολιτική, η εκπαίδευση και η φιλοσοφία”, σημειώνει.

“Τα αρχαία αυτά κείμενα έχουν σχέση με τα σημερινά προβλήματα”, εκτιμά ενώ επισημαίνει ότι σύγχρονοι Γερμανοί φιλόσοφοι όπως ο Gadamer και ο Νίτσε θεωρούν τους Έλληνες τους πιο σημαντικούς φιλοσόφους αφού ήταν πατέρες της φιλοσοφίας.

“Αν θέλει κανείς να σκέφτεται καλύτερα, πρέπει να επιστρέψει στην αρχή της φιλοσοφίας, τότε που η γλώσσα δεν είναι ακόμα σχολαστική”, τονίζει.

Από την εμπειρία του διαπιστώνει ότι οι φοιτητές στην Ελλάδα είναι πιο έτοιμοι να μάθουν φιλοσοφία αφού εδώ υπάρχει αυτή η παράδοση ενώ στον Κανα-

δά “οι καθηγητές πρέπει να αποδείξουν πόσο σημαντικό πρόβλημα είναι η παράδοση”.

Στον Καναδά, ο 43χρονος καθηγητής διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Μονκτον εδώ και επτά χρόνια.

“Τον πρώτο χρόνο δίδαξα αρχαία ελληνικά. Τα επόμενα, αρχαία ελληνική φιλοσοφία. Τώρα, έχω ερευνητική άδεια. Γι’ αυτό και δρῶ στην Κρήτη. Στον Καναδά οργανώνω κάθε χρόνο ένα σεμινάριο για κάποιον Έλληνα φιλόσοφο. Ήτε για τον Πλάτω-

να, είτε για τον Αριστοτέλη, είτε για τον Σωκράτη. Και διδάσκω μια εισαγωγή στη Φιλοσοφία”, σημειώνει.

Γιατί, όμως, τον ενδιαφέρει τόσο η ελληνική φιλοσοφία;

“Μου αρέσει για διάφορους λόγους”, θα πει. “Μ’ ενδιαφέρει ως τρόπος ζωής και όχι μόνο ως επάγγελμα. Και αυτή η αντίληψη παρουσιάζεται από τους Έλληνες φιλόσοφους. Δεν είναι μόνο νοητική αλλά άφορα τον άνθρωπο συνολικά. Και, ίσως, η πιο σημαντική ερώτηση της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας είναι το πώς πρέπει να ζει κανείς”.

Εντύπωση μας προκαλεί το γεγονός ότι επέλεξε να μείνει στα Χανιά όσο διάστημα θα βρίσκεται στην Κρήτη και έτσι αναγκάζεται δύο φορές την εβδομάδα να πηγαίνει στο Ρέθυμνο;

“Στα Χανιά έχω ξανάρθει. Και εδώ έχω φίλους. Όπως τον Κωνσταντίνο Πρώιμο, (ο οποίος είναι είναι διδάσκοντας στη θέση Μιχαήλ, αισθητικής και φιλοσοφίας της τέχνης του Πανεπιστημίου Κρήτης)”, εξηγεί.